

HÉTFOI NAPLÓ

Megjelenik minden hétfőn reggel. Előfizetési díj: egy évre 10000 K, félévre 5000 K. Jogszáviában: egy példány ára 4 dinár

POLITIKAI HETILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rökk Szilárd utca 3. szám
Telefon: József 8-96
Vasárnap este József 62-38 és 71-18

Buza-export

Irta: dr. DÉNES ISTVÁN
nemzetgyűlési képviselő

A magyar kormány megbízásából, amint már tudjuk, Bud János közlemezési miniszter eladott Svájc-nak 7000 vagón búzát, 6000 vagón eladására pedig Magyarországnak még joga van.

A kormány buzaeladási tevékenysége a magyar népet különösen két szempontból érdekli. Az egyik főszempont az, hogy mielőtt a kormány ily rengeteg búzát eladott volna a külföldnek, s nagy bevásárlásaival felhajtotta az árakat, gondoskodott-e az ellátatlanok óriási tömegének gabonaellátásáról? Mert nem akarok egyébre rámutatni mint arra, hogy nagyszámu fölmunkásságunknak circa 25%-a az idei bőséges mellett is munka nélkül maradt s így kenyér nélkül megy neki a tételnek. Viszont a közlemezési miniszter úr e szerencsétlen tömegöket a hatósági ellátásban részesülők listájából törölte. Erre a fontos kérdésre a köz megnyugtató intézkedést vár a kormány részéről. Mert bármilyen fontos a külföldi valuta megszerzése pénzügyi szempontból, megbocsáthatatlan bűn volna addig egy szem gabonát is kivinni, míg a magyar családok kenyérszükséglete fedezve nincs. Az az érzésem, hogy itt a kormány mulasztást követett el.

A másik fontos szempont az, hogy miért zárta ki a kormány a legális kereskedelmet? Bud miniszter érvelése, hogy a közvetítő kereskedelmet akarta kizárni, nem érv, sőt egy rendkívül közgazdaságellenes kijelentés. A kereskedelem ép olyan termelési ág, mint az ipar, vagy földművelés. Az állam vagy a kormány pedig nem kereskedő. Az adás-vétel nem állami feladat. S ha az állam ilyen módon veszi ki a legális kereskedelemtől a kenyeret, ezzel közgazdasági éltöknek egyik útjórét vágja el. Az állam cél nélküli beavatkozása a kereskedelmünk és a közgazdaságunk vérkeringésének ézszer többet ártott, mint amennyit nyerni vél.

A kormány e ténykedésével újabb tanujelét adta közgazdaságunk nagy problémái iránti érzéktelenségének. Abban a közepkori egyházi felfogásban él, hogy a kereskedelem szélségtelen valami. Pedig szem előtt állhat, hogy 3 éves kereskedelem-ellenes, elzárkózó, védővamos politikája a csod szélre juttatta a magyar nemzetgazdaságot.

A toborzó ébredőket szabadlábra helyezték

A vizsgálóbíró határozatát megfellebbezte az ügyészség

A rendőrség által a jogtalan toborzás miatt letartóztatottak igyben ma döntött Kovács Miklós dr. vizsgálóbíró.

A már régebben letartóztatott Apor (Vogel) Viktor és hét társa, valamint a legutóbb letartóztatott három egyén ellen az állami és

társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló törvény alapján indította meg a rendőrség az eljárást és valamennyiüket átkísérte az ügyészség Markó nceai fogházába.

Kovács Miklós dr. vizsgálóbíró vezette mind a két társaság ellen a vizsgálatot. A tegnapi nap folya-

mán újból kihallgatta valamennyi terheltet és ennek eredményeként elrendelte szabadlábra helyezését.

A határozat ellen a soros ügyész felfolyamodással élt, úgy hogy ügyükben a közeli napokban a vádtanács fog dönteni.

Uj választásokra készül a kormány?

Hírek a nemzetgyűlés feloszlításáról

A kiszagdák benmaradnak a kormánypartban — Ellenzéki mozgalom az általános ítkos választójog érdekében — Leveszik a napirendről Lendvaiék mentelmi ügyét
Két hónapos lesz a Ház szünete

A politikai élet homlokterében ma még mindig Bethlen István gróf külföldi útja, illetve megbeszélései állanak. Pozitív hírek érkeztek arról, hogy ezek a tárgyalások kedvező eredményeknek mutatkoznak, amennyiben főleg a Benessel való tárgyalások a nyugodt megértés jegyében folytak le.

Politikai körökben egyáltalán biznak abban, még az ellenzéki oldalon is, hogy Bethlen István gróf külföldi tanácskozásainak a zálogjogok feloldása tekintetében meg lesz a kívánt eredménye s ezt már kétségtelen sikernek tartják. Informátorunk ezzel kapcsolatosan rámutatott arra, hogy

a kormányban is meg van a szándék a helypolitikai atmoszférára oly irányú megteremtése, amely alkalmas a külföld gazdasági és pénzügyi körei bizalmának a felkeltésére.

E tekintetben rámutatott infor-

mátorunk a közelmúlt napok eseményeire bizonyos politikai mozgalmakkal kapcsolatban és úgy értesülünk, hogy e tekintetben a kormánynak messzire nyúló kész tervet vannak, amelyek Bethlen István gróf hazatérése után válnak aktuálisá.

Elsősorban a hírek szerint arról volna szó, hogy már a közeli jövőben

új választásoknak nézünk elébe.

Gömböseknek a kiválása ugyanis bár külsőleg teljes csóddal végződött, a befentesek szerint ennek dacára is annyiban eredményesnek mutatkozott, hogy a kormánypart belső egységét megingatta. Sokan vannak még ma is az egységes partban, akik nem vonták le a maguk számára a konzekvenciákat, mint Gömbösek, hanem nagy opportunitással benmaradtak a partban, de telkileg Gömbösek felé

mutatnak megértést. Ezek a képviselők most arra törekcsenek, hogy a partban a bomlasztás kovacsok legyenek, míg Gömbösek kívülől döngetik a part kapuit. A kormányzat egységére mindez kellemtelenül hat s azért mindenesetre módot kell találnia arra, hogy a roskadozó egységet akár egy új választás révén is megmentse.

Hír szerint már bizonyos megállapodások is vannak arra, hogy a nemzetgyűlést kormányzó-kézirattal feloszlítják mindjárt az ősi indemnítási vita befejezése után.

Bár illetékes helyen azt az információt értelesen megcáfolták, politikai körökben ennek dacára számolnak a feloszlítás tehetőségével.

A kiszagdák nem válnak ki az egységes partból

Ismeretes, hogy Eöri-Szabó Dezső választói egyenes felszólítást intétek a régi kiszagdákhoz, hogy állítsák vissza az önálló kiszagdapártot. Erre vonatkozóan a régi kiszagdákhoz közelálló helyről az alábbi információkat kaptuk:

— Az egységespart kiszagdái tényleg sok tekintetben elégedettek a kormány gazdasági politikájával. Nemesak a pénzügyminiszter politikája váltja ki ezt az elégedetlenséget, de hozzájárul újabbban ehhez a Svájc-nak lekötött 7000 vagón búza, amit a kiszagdák magukra sérelmesnek tartanak.

Ennek dacára is a helyzet az, hogy Eöri-Szabó akciója nem fog eredménnyel járni éppen a földművelésügyi miniszter miatt. Magyarálat ugyanis most még nem szálthat

A szombati és vasárnapi magánforgalom

szilárdság felé tendált. Majdnem minden értékre pénzájnlát volt, ár azonban nem igen jelentkezett, mert a spekuláció rövidesen sokkal magasabb kurzusok kialakulását reméli. A bizakódó hangulatot alátámasztotta a bécsi tőzsde rendkívül szilárdsága, mely különösen az arbitrázs értékek iránt érdeklődött. A bankok- és tőzsdebizományosokhoz igen sok külföldi vételi megbízás futott be. A két nap magánforgalmában előfordult taxációs árfoylamok közül a következőket említjük fel: Magyar Hitel 920.000, Osztrák Hitel 180.000, Államvasút 500.000, Ált. Takaréki 250.000, Kereskedelmi Bank 400.000, Östermelő 480.000, Rima 200.000, Nova 170.000, Phöbus 80.000, Goldberger 135.000, Horvát-Szlavon 7-7.500.000, Mezőhegyesi Cukor 400.000, Herendi Porcelán 15.000, Just 120.000, Jelzáróbank 70-72.000, Bóni 140.000, Fegyver 1.350.000, Ált. Kő 17.000, BÉhm Horvá 7000, Kistarasi 140.000, Fegyver 1.350.000, Ált. Kő 3.000.000, Magnezit 2.600.000, Schlick 300.000, Izzó 600.000, Salgó 750.000, Délvasút 145.000, Leszámítolóbank 200.000, Cukor 3.500.000, Flóra 200.000, Dunaharaszti 43.000.

Bethlennel, mert ennek a szakításnak öréd néve kellene lennie. Képtelenség elvárni. Azért Nagyattól minden eszközzel azon fáradozik, hogy herzenkedő kisgazdákat pillanatnyilag megnyugtassa s az egységespárti keretel között megfoghassa. Ennek most meg is van a lehetősége, bár kétségtelen, hogy éppen a mérsékelt kisgazdák körében erős elhajlás tapasztalható a kormány gazdasági politikájától. Pillanatnyilag mégis megmenti a helyzetet Nagyattól kénszerben benmaradása az egységes pártban.

Ellenzéai akció a tilkos választójog érdekében

Egyrészt az a politikai télenység, amelyet a kormányzás politikájának betegségeként emlegetnek, másrészt éppen egy esetleges fenyegető országos választás bekövetkezése, hír szerint megmozdulásra készítette a liberális ellenzékot is. Ennek

akciónak célja az általános tilkos választójog megerteremése.

Az ezirányú megbeszélések a liberális ellenzék körében megindultak s legközelebbi cél az, hogy ezen az alapon egységes platformra hozzák az egész liberális ellenzékot, akikhez kétségesen csatlakoznak a pártönkivülálló liberális szárnya.

A megbeszélések szerint, melyek eddig kizárólag magánjellegű tárgyalások voltak — a terv az, hogy a liberális ellenzék a mai helyzetben az intranzigenség pusztán kormánybuktató taktikájával szemben, a kormánynak ha nem is hátrédét nyújtana, de minden esetre a kormány iránt jóindulatu semlegességet mutatna a fajvédők akcióival szemben s viszont

a kormány garanciókat adna az általános, tilkos választójog tekintetében.

Informátorunk szerint úgy a kormányban, mint az ellenzékben meg van a jó szándék az ezen az alapon való találkozásra s a kormányának csupán a választójog túlságos kiterjesztése tekintetében vannak aggályai, viszont

az ellenzékben a hangsúlyt nem annyira az általános-ra, mint inkább a „tilkosságára” helyezik

s így meg van a remény, hogy az a mozgalom, mely a liberális ellenzék részéről indult meg, eredménnyel fog végződni.

Informátorunk egyébként arra is rámutatott, hogy éppen a legutóbbi parlament ülés kétségtelenül bizonyították azt, hogy a liberális ellenzék nem a mindenáron való kormánybuktatás politikájának a barátja, hanem komolyan mérlegeli az országos helyzetet s politikai aktivitásának célja nem az abszolút hatalomra jutás.

Megkezdődött a parlament szünete

A tisztviselői létszámesökkenetés javaslatával a nemzetgyűlés részleteiben is végzett s így naprendre a Lendvai—Ulain—Kis Mányhért-féle mentelmi ügyek kerülésének néhány még gyorsan letárgyalható jelentékeltebb javaslattal.

Eltekhes helyről szerzett információk szerint a naprendben bizonyos változások következnek be. Szó van ugyanis arról, hogy Lendvairól ügyet át tárgyalja a nemzetgyűlés plénuma, illetőleg ennek tárgyalása a szünet utána maradjon, másrészt azt a hírt is hallottuk, hogy ez esetben maguk a fajvédők akarják prokódni a tárgyalást, amennyiben politikailag a maguk javára akarják gyümölcsösíteni azokat a botrányokat, amelyek ezeknek a mentelmi ügyeknek a tárgyalását szükségképpen kísérik.

Az egységes pártban bíznak abban, hogy a fajvédők szándékait az ellenzék állásfoglalása nagyon is tompítani fogja s így nem lehetet-

len, hogy a mostani időkben egyébként se alkalmas tárgy a naprendről egyelőre lekerül.

A Ház előreláthatóan a hét közepén, legrosszabb esetben a hét végén kapja meg nyárutói vakációját. A

szünet tartamára még nincs végleges megállapodás, de előre láthatóan két hónapig lesz csendes a dunaparti csásives palota. A Házat immár bizonyosan kormányzóí kézirtással napolják el.

Friedrich István nyilatkozik a Hétfoi Naplónak a törökországi kivándorlás ügyéről

A magyar közönség előtt ismeretes a törökországi kivándorlás ügye. Magyar munkások vándoroltak ki Törökországba, ahol bizonyos munkaalkalmat reméltek. Várakozásukban sajnos csalódtak, amit bizonyít a számos panaszos levél, amelyet ezek a munkások küldenek haza. Friedrich István, aki ebben az ügyben már felszólt a nemzetgyűlésen, a Hétfoi Napló munkatársának a következőket mondotta a törökországi kivándorlásról:

— Naponta átlag száz levelet kapok különböző személyektől, akik között egyetemi tanár éppúgy van, mint egyszerű napszámos, amelyekben azt kérdi a levél írója, hogyan lehetne kijutni Törökországba, és kérnek, legyek ebben a törekvésükben segítségemre. A választályvegrek már több 100.000 korona ment s az érdeklődőknek azt válaszoljuk, hogy nyilvántartjuk őket és ha jó munkaalkalom kínálkozik, értesítjük is őket. Sajnos, több száz ember, nem tudni, kiknek a rábeszélé-

sére, elindultak saját szakállukra szerencsét próbálni. Ezek a török hatóságoknak nagyon sok kellemetlenséget okoztak és az elhelyezkedés is lehetőségekben nagy zavart csináltak. Itt azt volna a legfontosabb megtudni, hogyan adhattak a hatóságok ennyi útlevelet, annak ellenőrzése nélkül, hogy ezek a Törökországba és Bulgáriába tartó szegény emberek tulajdonképpen hova mennek? A magyar munkások ottani érvényesülését tudvalevőleg az olasz munkások konkurrenciája nehezíti meg, mert az olasz munkások nagyrésze jól beszéli a görög, vagy török nyelvet, tehát előnyben van a magyar munkással szemben. Egyenkénti kivándorlásról aligha lehet szó. Így módon legfeljebb orvosok, mérnökök és más szakemberek találhatnak jobb existenciát odakünn, de végleges elhelyezkedés csak ott lehet lehetséges.

Ékszerfőzsde a Rákóczi uton Panaszzkodnak az ékszeresek — Megszűnt az ékszer-csempészés

Nincstelenség szomorú fúdatában azon töpödtöm, hogy mi sorsa van ma az ékszereseknek. Kinek van, ki veszi és ki adja el? Kutató utam első etappejaként elmentem a Rákóczi-utra, ahol majd minden második házban órás- és ékszerüzlet bukkanam. Benéztem néhányan ajtaján, de vevőre nem akadtam egyben sem. A tulajdonosok legfeljebb hízlelnek pulkta mögött a tözsedt tanulmányozta szorgalmasan.

Kérdőközlőmeire általános panasz volt a válasz az egész Rákóczi-uton. Az összes ékszerész mindazt hajtogatja, hogy nem lehet eladni semmit. Az új-ságok házassági rovatai tele vannak eljegyzési hírekkel, még sem vásárolják a jegygyűrűket, hanem a legelegesebbnek is megelégszenek valamilyen olcsó díbléruával, azokból is az olcsóbb minőségűt keresik. Az órázlet teljesen megállt, a jobbmínőségű óra 150.000-tól 300.000-ig kapható csak. Az aranybevalóság a hatalmas csábító reklámok és oszlogatások ellenére ma teljesen megszűnt, mert már mindenki eladta mindent. A pesti polgár ma már csak mint eladó szerepel, vásárra viszi a feltve órázót karikagyűrűjét, az aszszony inncpi brostjút, vagy pedig kikerül a mellény gomblyukából a polgári tekintély reprezentábilis díszje, a vastag aranylánc, (az órá már régen eladta).

A Károly körúton át a Kossuth Lajos utcában bementem a Bálint és Dán céghez, amelynek cegtulajdonosa, Bálint, az Ékszerkereskedők Országos Egyesületének alelnöke, aki az ékszerkereskedelem mai helyzetéről a következő felvilágosítást adta:

— Az ékszerkereskedelem, tekintve azt, hogy a külfölddel nincs semmi összeköttetésünk, nem áll ma azon a nívón, mint a háború előtt, amikor váltohitelet hatalmas értékeket adottk bizományba a hollandia, a francia és az angol ékszereseknek. Az ékszerárak kivitelére és behozatalára ma szigorú tilalom áll fenn és senki nem kockáztatja meg a osemészést valószínűleg azért se, mert az arany grammja ma külföldön sokkal olcsóbb, mint Pesten.

Most nincs szezon, mert rosszul megy a térszede. Polgári verő ma már úgysem akad. A vevők legnagyobb része az átutazó külföldi, vidéki földbírtokos, vagy térszede. A hosszú idejlen alig alkuszmas, csak vásárolnak, leginkább dísztárgyakat, pudeser szelencéket,

eigazetta-stífteket és kelendő árú a szép olcsó brosz, amelynek azonban alig szabad meghaladnia az ötszázézer korvónát. Minden három héten vetődik csak be az üzletbe egy finom vevő, aki platina-órát, vagy pláne brilliántokkal kirakott platina-órát kíván vásárolni.

— Sajnos ma nem úgy van, mint régen, midőn az úgynevezett nagy ékszeretek tíz-tizenöt brilliántos colliákat, 30-40 szemből álló gyngyörökat lehetett eladni. De nem is keresik ezeket, mert ma egy kis platina-ékszer három-ötmillió is egy karat finom brilliántnak másfél-től-két millió az értéke.

A délelőtti vásár eredményét a legújabbban létesült tözsedfőzre hordják össze az ékszeresek, akik délután hat-órától kezdve itt adnak egymának találkát ügyleltel lebonyolítására.

A Rákóczi-ut kellős közepén hatalmas táblák hirdetik az uton a Fúdiis-kávéházat, amelynek a folyosón egy félkezei portás állít meg minden avatallant annyit, hogy ez az ékszerforgalmi részvételársaság hivatalos helyisége.

Amit bejutunk a folyosón, egy esenedés kávéház megszokott képe tárul elénk, ahol néhányan dominókán, kártyáznaknak és teljesen érthetelenné válik előttünk az, hogy miért kell ide igazolász után bejutni. De a konyhán keresztül nyílik egy ajtó, ahol a messelbi tündervárak kinoscskamrá nyílnak meg előttünk. Az asztalokn garmadádi levél hever az arany, csillognak az utakon a brilliáns gyűrűk és hatalmas torlásokban mesebeli összegzeket érő ezüstvázkák, ezüstszelencék. Egy asztalon száz kis női karóra hever csak egy gazdálagnak, az arra haladó szaktársak egyet-egyét a kezükbe vesznek, megnézik, aztán nyugalommal visszatérzik a helyre és nem fordul még elő, hogy egyet is elvitték volna belőle, mert az első magyar ékszerbörzén rendezé felszabalyok uralkodának, amelyek a Magyar ékszerforgalmi r.-t. minden tagjára feltétlen kötelezöek.

Szenygyörgyi ur, a részvénytelársaság elnöke hosszasan fejtekte ki előttünk a börze alakulásának célját, amelyel tiltott üzletek és zugbörzék keletkezését akarják megakadályozni.

A sok csillogásból, mire kitértem az utódra, csak a szemem káprázása maradt meg emlékül boncom mindabóli a csoda kinosból, amit ennek a hatalmas bérpalotának szürke négy fal rejtgett magában,

Az ötvenéves Kispeszt Jubileumi Ünnepszeg a városban

— A Hétfoi Napló tudósítójától. —

Kispeszt város megalapításának ötvenedik évfordulója alkalmából szombaton és vasárnap nagyszabású emlékünnepélyt rendezett. Az ünneplő város zászlódszt állított magára. Már reggel nyolc órakor az utódra özőnlött a város polgársága, hogy az ünnepszegre kitéröz előkelőségek: Horthy Miklós kormányzó, József főherceg, Vass József népjóletli miniszter, Walko Lajos kereskedelemügyi miniszter és számos notabillás fogadtatásán részt vehessen. A vendégeket az ez alkalomra felállított diadalpaplndól Dr. Válya Gyula polgármester üdvözölte.

A kormányzó az üdvözöltre meleg szavakkal válaszolt.

— Ötven év nehéz munkája — mondta — megérdemel egy ünneppapot, a pihenés és visszaemlékezés napját Kispeszt lakói ne felejték el, hogy csak egymással összefogva, egymást segítve, a haza szeretetében egybeforvva juthatunk keresztül ezeken a nehéz időkben.

— Ünnepszeg a Kossuth téri polgári fütskolában rendezett kiállításon folytatódtott. Itt Eberhard Kálmán postafőigazgató és Kis Ernő, a kiállítás főigazgatója üdvözölte a kormányzót.

Ezután a főmértelőségek átvonultak a Főrá-mozgoba, ahol a képviselőtelület díszközgyűlést tartott. A díszközgyűlés elhatározta, hogy a szülői felügyelet nélküli gyermekek részére napközi otthont állt fel, az elagzott, segítségsezt szorulókná számára városi szegényházzat, szegény beteg-vendéllételezt, városi szőlőthözt és városi népkönyvtárt létesít. A kispesti dalárda a Himnusz éneklésével zárta be a díszközgyűlést.

A város ünnepi bankettet is rendezett, amelyen az első felköszöntőt Dr. Válya Gyula mondta, majd Szűcs István, kultuszminiszteriumi tanácsos, Szabó Gyula, Főster Aurél, Becsey Antal és még sokan emeltek szözlőre. A jó sikerült ünneppély rendezéséért Dr. Róza Lajos városi főügyész illeti dícséret.

MAGYAR FABU

Wolf Gábrinus, Erzsébet-körút 27

Telefon: József 121-87

Minden Hétfőn, szerdán és pénteken NYITVA REGGEL 5 ÓRAIG

Minden vasárnap délután előadás kezdete 1/4 órakor, teljes műsorral Hétköznapokon uzsonna-hangverseny!

Ne dobjátok el a zománcdényeiket!

BRILLIÁNS ÉS ÉKSZER BEVÁLTÁS

IV. VÁRMEGYE U. 7

PÉNZTÁRI ÓRÁK 9-5

(a Vármegye ucca a Semmelweis uccának első mellékúccájá)

Meglept árakat fizetek viselt férjiruháért!

Wertheimer, Gr. Zsiby Jenő u. 23. Telefon 150-55

Tíz millió értékű gyarmatárut loptak

Hat letartóztatás — Három kereskedőt gazdasággal vádolnak

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A rendőrségen napokkal ezelőtt följelentést tett egy ismert budapesti gyarmatárucég, hogy a raktárhelyiségeiből nagymennyiségű kávét és más gyarmatárut vittek el. A nyomozás hamarosan megállapította, hogy a lopásokat a cég alkalmazottai közül követték el és hatot tegnap előzetes letartóztatásba helyeztek.

A detektívek vizsgálat közben észrevették, hogy a gyarmatárucégtól udvarra nyíló kijárattal az alkalmazottak közül többen csomagokkal távoznak. Megmozgatókat öket és a csomagokban nyers kávét találtak.

Roneth Jenő, Ács Sándor és Klein Márkus alkalmazottakat nyomban előállították a főkapitányságra, ahol beismerték a lopásokat és még rajtuk kívül három veletk részt a tolvajlásban. Megneveztek a társaikat, akiket szintén előállították a rendőrségre.

A kihallgatások során elmondották, hogy a lopásokat fél év óta követik el, eddig nagymennyiségű nyerskávát, teát, délygyümölcsöt és csokoládét vittek el.

különösen a korona értékben és a lopott árut kiskereskedőknek adták el.

Hamis szállítólevelekkel fuvarozták el az áru egy részét, amelyet nem könyvelték el és a rendőrség jóval alacsonyabb árban adták el a velük összeköttetésben levő kiskereskedőknek. A pénzen megosztottak, kiruházkódtak és nagyzerűen éltek.

Különösen három kereskedőre tettek súlyos válamásokat, akiket kihallgatás végett békézték a főkapitányságra. A kereskedők azzal védekeztek, hogy nem tudtak arról, hogy lopott árut kínálnak nekik eladásra és ezért gyantulanul vásárolták meg azokat.

A kereskedők ellen a nyomozás mind- eddig nem tudott kellő pozitívumot produkálni és ezért egyelőre szabadon engedték őket. A vizsgálatot azonban országgyűlési gyanúja miatt tovább folytatják ellenük.

Különös merénylet egy kutya ellen

Agyonlőtték a kutyá-derby favoritját

— A Hétfői Napló tudósítójától —

Érdekes és sportkörökben különösen feltűnést keltő merényletet követték el csütörtökön este — egy kutya ellen. Ismeretlen tettes a nyaraló kertjében keresztül lelőtte Bér Dezőt, a neves rajzolóművész nagyértékű dobermann-kutyáját.

Különös érdekességet ad az ügynek, hogy szombaton és vasárnapon volt a Tattersalban az Ebtevesztők Egyesületének országos kutyaversenye, amelyre Bér is bevezette kutyáját. A művész kutyája ugyanis egyike a legszebb és legjobb kiképzett állatoknak és igen sok reménye volt az első díjra.

Csütörtökön este Bér, Mészáros uca 40. számú nyaralóját revolverdörrenés zaja verte fel. A házbeliek kirohantak és a kertben a vasrészlőt néhány lépésreire találták állított fejrel az érkező kutyát. Nyilvánvaló, hogy a tettes valahogy a kertés közelébe csalta az ebet és néhány lépés távolságról fejből, azután elmenekült.

Bér azonnal megvette a följelentést a főkapitányságon a hárommillió értékű dobermann ismeretlen gyilkosa ellen. A detektívek eddig csak annyit állapítottak meg, hogy néhány nappal ezelőtt a Naphegy alján egy villába besöngörgetett két uriasan öltözött ember és Bér Dező nyaralója után érdeklődtek, ahol — mondták — egy nagy barna kutya van. A felvilágosítás után a két férfi távozott.

Bér vasárnap bejelentette a főkapitányságon, hogy köztévesztés korona jutalmat tűz ki a kutyagyilkos nyomozásértőjének.

Az olasz-görög háború veszedelmét elhárították

Mindkét ország kormánya elfogadta a nagyköveti értekezlet által ajánlott megoldást

Az olasz-görög konfliktus, mely már újlátszott újabb európai háború veszedelmét rejti méhében, az utolsó órákban békésen nyert elintéztet. A Párizsban tanácskozó nagyköveti értekezlet csütörtök délelőtt 11 óráig délután 5 óráig vitatott az olasz-görög konfliktust s oly szorosra szabta a megoldást, hogy el- üzte Európa borus egérül az új háború sötétén tornyosuló föllegeit. A jegyzéket, melyet az értekezlet a konfliktus elsimítására szerkesztett, a görög kormányhoz és a nép-

szövetséghez egyidejűleg elküldöt- ték, a nyilvánossággal azonban csak másnap közölték. Úgy az olasz, mint a görög kormány a konfliktusnak, a nagyköveti tanács által való megoldását magáévá tette s a jegyzékben foglaltakat elfogadta. A háborus sebekből még mindig vérző Európa ujjongva veszi majd tudomásul a nagyköveti értekezlet hatalmas diplomáciai sikerét, mely- lyel az utolsó akkordy is elhárít- totta a kontinens ujjaépítésének út- jából.

A nagyköveti konferencia jegyzéke

A nagyköveti konferenciának a görög kormányhoz intézett jegyzéke elismeri Görögország nagy igazságérzetét és különösen tudomásul veszi arról, hogy Görögország, ha felelősségre behívonyul, minden jóváértelt, melyet a konferencia igazságosnak ismer el, megára vállal. A jegyzék javasolja a bizottság alakítását.

A jóváértelt és szankciókat felsoroló jegyzék további tartalma azonos az erről szóló eddigi jelentésekkel, melyek, azonban még a következőkkel egészítendők ki:

1. A legfőbb görög katonai tényszerű Franciaország, Nagybritannia és Olaszország diplomáciai képviselői előtt becsúánatkör nyilatkozatot tesz.
2. A görög flotta a phlaroni kikötőben a szövetségesek hajói előtt, me-

- lyek zászlókat felárbocra eresztik, üdvözlést ad le, melyet ezek viszonoznak.
3. Görögország közzé teszi, hogy a legrovidbáb idő alatt kiküldti és példásan megbünteti a bűnösöket.
4. Franciaország, Nagybritannia, Olaszország és Japán képviselői a megfelelő felhatalmazással ellenőrzik a vizsgálati eljárást, melyet elgkésőbb e hó 27-ig be kell jelezni és jelentésüket, végkövetkeztetéseikkal együtt a nagyköveti konferenciához juttatják.
5. Albánia fel fog szállítani, hogy a szövetséghőz ellenőrzést megkönnyítse.
6. Az olasz nemzeti törvénysszek meg fogja állapítani a kártérítést.
7. Görögországot felszólítják, hogy e feltételek elfogadásáról haladéktalanul nyilatkozzék.

Görögország elfogadta a nagyköveti értekezlet határozatát

Athén, szept. 9.

A nagyköveti konferencia jegyzékét ma délután 6 órákor Franciaország diplomáciai képviselője átnyújtotta a külügyminiszternek. A görög kormány holnap fog válaszolni a jegyzékre.

Londonból jelenti a Havas ügy- nõség, hogy

Görögország a nagyköveti konferenciára is hozzájárult a nagyköveti tanács jegyzékéhez

London, szept. 9.

A Havas ügynõség jelenti, Mussolini, Aezazon báró párizsi olasz nagykövetnek a következőt írávratot küldte a nagyköveti értekezletet leendő közlés végett:

Kérem, közölje a nagykövetek tanácsával, hogy a királyi kormány tudomásul veszi a tancsnek Görögországhoz intézett jegyzékét, hozzájárul ahhoz, és újra megerősíti azt az elhatározását, hogy Korint és a környező szigeteket kiüriti, míhelyt Görögország valamennyi kívánt jóváértelt egészen és véglegesen megadta.

Az olasz kormány tudomásul vette azokat a határozatokat, amelyeket a nagyköveti tanács Tellini tábornoknak görög-albán határemegállapító bizottság elnökének és az olasz misszió többi vités katonatisztjének megöltése alkal- mából a Görögországra kiszabott szank- cióktól egészen hozott. A kormány meg- elégedéssel vette tudomásul, hogy a nagykövetek tanácsának

ferencia határozatát elfogadta.

A nagyköveti konferencia Shibuja ezredes, párizsi japán katonai attasét nevezte ki annak a bizottságnak elnökévé, amely az olasz katonai misszió gyilkosainak kiküldtása és megbüntetésére irányuló, a görög kormány részéről folyta- tandó eljárás ellenőrzésére kapott megbízatást. Shibuja ezredes a megbízatást elfogadta.

kormány amidõn a felelõs államot kártérítés fizetésére hívta fel, nem tett egyebet, mint követelte a nemzetközi jog egyik fő és általánosan elismert tételenek alkalmazását. Ha Görögország a nagykövetek tanácsa által megszabott szankciókat egészen és véglegesen teljesítette és ezzel az olasz követeléseket elismerte, akkor az olasz kormány korábbi kijelentéséhez híven Korfu szigetébõl kivonja az olasz haderõt.

Befejezték a káposztásmegeyeri vízművek munkálatait

Az éjjeli vízkorlátozás megmarad

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Mindenki előtt emlékeztet még, hogy a kora tavaszi nagy árvíz tönkretette a Káposztásmegeyeri vízművek nagy ikeresatornáját, melyen keresztül történt a főváros nagyrészenek vizszolgáltatása. A vízművek éjjel-nappal dolgoztak azon, hogy kijavítsák azt a vizet eddig szolgáltató úgynevezett ikeresatornát, de az úgy meg volt rongálva, hogy errõl le kellett mondan. Ekkor a sérült esatornát megkerülve egy ideiglenes kiegészítõ há- lózatot építettek és ezen keresztül történik még ma is Budapest viz- ellátása.

De közben serényen dolgoztak a régi ikeresatorna kicserélésén és egy

teljesen modern esatorna rem- szével helyettesítették, úgy,

hogy ma már az elmúlthoz hasonlõ balesettõl nem kell tartania a közönségnek.

A munkálatok kisebb földmunkák hiányával teljesen befejezõdtek és

az új vízműveket körülbelül három hét múlva helyezik-üzembe.

Megkérdeztük a Budapest Székes- fővárosi Vízművek igazgatóját, hogy az územebe helyezés után a vízellátási korlátozások megmaradnak-e. Tudvalevõ, hogy minden házban éjjel tizenegyóra után a viz- esapot le kell zárni.

Kérdésünkre felvilágosítottak, hogy ez

a korlátozás fenn fog maradni akkor is, ha az új vezetéken ömlik át a víz.

Ennek semmi köze sincs a tavaszi balesethez, ez az intézkedés kizárólag takarékosagot céloz. Ez megvan a világ majdnem minden nagyobb városában. Tudniillik a házi vezetõ csövek majdnem mindenütt hibásak és folynak, úgyhogy az éjjeli csekély vízfogyasztás miatt nem érdemes a házi vezetékeken el- folyó pár ezer köbméter vizet elp- eséskölni.

Ruhaszövetek

Kabátvelourok

Perzsautánatok

Ruhabáronyok

Kabátplüssök

Kabátbélések

Selymek, csipkék

Szalagok, tüllök

Flanellek

Barchettek

Vásznak, siffonok

Zefirek, köpperek

jutányos áron

Klein Antal

dipatáruházában, Király-u. 53

KIRKUS

Városiiget

TELEFON: 55-86

Naponta fél 8 órákor, csütörtökön, vasár- és ünneppnap u. fél 4-ór

Birkózó- versenyek

Hamisfogat

minden hárde- tett óráni drá- gábban veszik

Gross Antal

magaabb na- zaron

József körút huszonhárom, félmelet

Mások ne tévedjen!

AFFINERIA

nevesfémválasztó és feldolgozó intézet it.

VI, Nagydófa-utca 28. sz.

Arany, ezüst vétale és eladása

DIANA KRÉM

a szeplők biztos ellenszere.

HIREK

Navarrai Margit születése

Dr. GÖDÖR BÁSZÓ

Azt kérde tőlem Szerkesztő Úr, hogyan jött a világra a „Navarrai Margit”. Egyszer, valamikor arra gondoltam, mi lenne, ha a politika merev, racionálisan irányított világában felbukkanna egy meleg emberi szív. Tragédiát akartam csinálni ebből a lehetőségből és vigjáték lett belőle. A drabbon végig vonul egy nagy nosztalgia a háztűzhely melege és boldogsága után, s talán ez a motívum az, amely körül kialakul a darab szerény és csendes mondánivalója. Erről az oldalról tekintve a dolgot, kissé korszerűen is tartom a Navarrai Margitot, amely súlyos viharok után, rejtett öszönny igyekszik mutatni a béke felé. A téma körülbelül egy évig alakult bennem. Az első felvonást otthon írtam, a másodikokat Helgolandban, az Északi tenger ragyogó óráiban, a harmadikat pedig Berlinben a jóvátételi bizottság tőszomszédságában. Benyújtottam Budapesten, elfogadta Beöthy László, színrakrult a Magyar Színházban.

Bethlen és Daruváry Románia első delegátusánál. Genfből jelentik a Magyar Távirati Irodának, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök és Daruváry Géza külügyminiszter látogatást tettek Románia első delegátusánál.

Erzsébet királynő halálának huszonötödik évfordulója. Boldog emlékezteti Erzsébet királynő halálának huszonötödik évfordulója alkalmából hétfőn, szeptember 10-én, délelőtt 10 órakor a budavári koronázó templomban ünnepi gyásztiszteltetés lesz. A szentmisét Nemes Antal püspök celebrálja.

A magyar nemzet ajándéka Vilma királynőnek. Vilma hollandi királynő uralkodásának jubileuma alkalmából a magyar nemzet a Magyar-Holland Társaság kezdeményezésére egy üvegfestményt ajánlott fel a királynőnek. A hatalmas méretű üvegfestményt, mely Nagy István festőművész tervei után készült, szombaton délelőtt megtekintette a kormányzó is. A kormányzó fogadtatására a beteg vallás és közoktatásügyi miniszter képviselőiben Petri Pál államtitkár jelent meg, a közélet számos előkelőségén kívül. A kiállított festményt szombaton és vasárnap számosan megtekintették.

Katolikus nagygyűlés Pécsen. Az Országos Katolikus Szövetség szombaton rendezte a pécsi kath. egyesületek közreműködésével nagygyűlést Pécsen. Délelőtt 9 órakor Zichy Gyula gróf megrés püspök ünnepi misét pontifikált, mely után a katolikus jellegű egyesületek tartották meg szakosztályi üléseit. Különösen nagy hatása volt Czeller Jenő nemzetgyűlési képviselőnek, aki az intelligencia számára tartott gyűlést az bizonyította, hogy az ügyvilágosság szelére sodródik az a nemzet, amely intelligenciáját nem becsüli meg. Az iparosok gyűlésén az ipartörvény revíziójának követeléséről határoztak. Délelőtt 5 órakor volt a nyilvános nagygyűlés a székesegyház előtti tere. A nagygyűlést Zichy Gyula gróf megrés püspök nyitotta meg, aki után Bernoldi Nándor, dr. Wolfenberg Alajos egyetemi tanár, Palcsay Dénes beszélték. Halter István a katolikus kultúra maradványait értékelte. Zichy János gróf záróbeszédében azt hangsúlyozta, hogy nagyjelenben különösen indokolt a katolikus hitélet fejlesztése. A nagygyűlés után a megrés püspök vezetésével eucharisztikus körmenet volt, amelyen mintegy huszszor ember vett részt. — Castagneto hírvétele. A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesületének küldöttsége ma délelőtt tiszte-

Megállapodás a magyar-szerb gazdasági kérdésben

A miniszterelnök genfi tanácskozása Nincsic szerb külügyminiszterrel

Genf, szeptember 9. (Magyar Távirati Iroda.) Tegnap megbeszélés folyt Bethlen István gróf miniszterelnök, Daruváry Géza külügyminiszter és Nincsic szerb külügyminiszter között. A megbeszélésen vizsgálat tárgyává tették a két ország egymáshoz közeledésének módját. Megállapodás történt, hogy előkészítik a tárgyalásokat a függő kérdéseknek, elsősorban a gazdasági és kereskedelmi kérdéseknek megoldására.

A francia sajtó bizik Magyarország és a kiantant megegyezésében

Párizs, szeptember 9. (Magyar Távirati Iroda.) A Temps genfi tudósítója jelentést küld a Bethlen és Benes között megindult tárgyalásokról, amelyek remélni engedik, hogy megoldják a Magyarország és a kiantant közötti ellentéteket. Az első megbeszélés kitűnő benyomást kellett.

gett Castagneto herceg olasz követ, meghatalmazott miniszter előtt. A küldöttség nevében Vankay János átadta a Sz. E. F. H. E. szeretetteljes üdvözlét a testvér olasz nemzetnek. Castagneto herceg megköszönte az üdvözlést. Ezután a Gábor Áron Szövetség tisztelt a herceg előtt.

Bogya provokálta Rassy Károlyt. A nemzetgyűlés pénteki ülésén Sándor Pál benyújtott, de később visszavont indítyványa körül keletkezett kavarodásban Rassy Károly a Gómbös-csoport felé mutató utat mondta: „... az urak utat két színű játékokat ütök”, amire Bogya János Rassy felé kiáltotta: „Az öné a kétszínű játék”. Rassy Károly a nagy zajban idegesen vágtatott vissza Bogyának, aki Rassy kitételét magára sértőnek találta és még szombaton Prónay Pál és Collas Tibor báró segédek útján lovasias elégtételt kért Rassytól. Rassy Károly Dénes István dr. nemzetgyűlési képviselőt és Ország Nándor orvost kérte fel segédekül. Hír szerint a segédek vasárnap délután 4 órakor jöttek össze első megbeszélésre Prónay Pál lakásán, ahol ez alkalommal csupán a ténybeli megállapítás szorítottak a további tárgyalásokat hátfőn folytatják.

Rákospalota első polgármestere. Tegnap tartotta meg az új rendezett tanácsú város tisztújító közgyűlést Agócs István, Pest vármegye alispánja elnökléte alatt. Napirenden elsősorban a polgármesterválasztás volt. Az állásra négyen pályáztak: Dr. Csorba Elemér, Kovat Imre, dr. Szopkó László és Keller László. Dr. Szopkó László még délelőtti folyamán vissza léptek a pályázattól s így a közgyűlés közfelkialtással dr. Csorba Elemér rákospalotai ügyvédet választotta meg az új város első polgármesterének. Az új polgármestert öttágu küldöttség hozta a közgyűlés elé, hol az esküt az alispán kezébe tette le.

A katonaszökevény pincér. A legelső katonai törvényszék most ítélték Hartman Ferenc bűnügyében, akit a katonai ügyesség szökéssel vádolt. Hartmann jókerés pincér volt háboru előtt és nyugalm biztos megélhetést tudott családjának biztosítani. Jött a háboru és a pestszentlőrinci pincér bevonult. Otthon hagyta öreg édesanyját és három kisgyermekét, kik támasz nélkül a legnagyobb nélkülözések árán tudták csak életüket tengetni. Csekélyke pénzüket hamar felélték s akkor a legkétségbeesettebb nyomorba jutottak. Lerongyolva és tönkretéve találta őket a háboru megszűntével hazajövő Hartmann. A forradalmak után Hartmann önként jelentkezett a nemzeti hadsernégnél, hogy valamiképpen keresztet kapott jusszon. Időközben értesítették az egyik idősebb nőrokonától, hogy legyen segítségére a vendéglője vezetésében, hol biztos megélhe-

tést kaphat és a vendéglő is rokona halálával rá marad. Hartmann kapva a kínálkozó alkalmon, megszökött csapattestétől és beült a vendéglőbe. Rövid idő múlva a rokona meghalt és a vendéglő tényleg az övé lett. Hartmann azonban szökes bűntette címén letartóztatták és a katonai törvényszék 6 hónapi börtönrre ítélte. Ezt az ítéletet a legelső honvédtörvényszék most megerősítette.

Szidalmazta a magyarokat. Csiki János ikoldi gazdaság igazgatója közben kijelentette, hogy átmezy a románokhoz és segít nekik a magyarok elleni küzdelemben. Szombaton vonták felelőségre a bűntörvényszékben. A vádlott arval védekezett, hogy résztvevő a budárisi ifjúkötetben és annyira ennek a hatása alatt volt, hogy mikor a kocsában mulató ébredők szidalmazták a királyt — elragadtatta magát a fentebbi kijelentésre. Csiki János 3 évi fogházra ítélte a bűntörvényszék.

Kormányzóserítés. Farkas Istvánnal felsőtárcányi parasztasszony adózott közben éketlenül kitékatt a kormányzó ellen és többek között ezt a kijelentést tette: „Jó lesz neki zsemle!” Kormányzóserítés miatt az ügyesség vádat emelt Farkas Istvánnal ellen és ügyét szombaton tárgyalta a bűntörvényszék. Vádlott idegbetegséggel védekezett, mit a bíróság enyhítő körülménynek vett s egyhónapi fogházra ítélte a parasztasszonyt, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

Elűtötte a villamos. Kovács Béla megréytemi hallgatót tegnap délután a Felsőerdősor utcában egy 46-os jelzésű villamos elűtötte. A szerencsétlen fiatal embert súlyos sérüléssel a Szent István-kórházba vitték.

A vizgázatlan kocsi. Szédlák János budakalászi földműves szakere a múlt év augusztus 16-án a Margit körúton elűtötte Borsok Antalt. Borsok lábterést szenvedett és amíg a kórházban fekvött, tüdőgyulladást kapott és meghalt. Az ügyesség gondatlanságból eredő emberölés címén emelt vádat Szédlák ellen. Ma tárgyalta ezt az ügyet a bűntörvényszék és Szédlák 12.000 korona pénzbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

Csongrádban 130.000 hold terület borít el a vadvíz. Csongrádban a nagy szárazság dacára is 130.000 hold terület borít el a vadvíz. Hozzáért számítás szerint a vadvíz miatt nem használható földeken a termés elmaradása évenként hetven millárd korona kárt okoz. Fél, hogy ha az esőzések megindulnának, a vízrel borított terület még nagyobb lesz.

Elűtött urasszony. Vasárnap este bejelentették a főkapitányságon, hogy dr. Medgyasszay Dezsőné született Virág Mária 42 éves asszony elűtött Lajos uca 162. szám alatti lakásából. A hozzátartozók elmondották, hogy dr. Medgyasszay Dezsőné esítőtörökön del előtt távozott el. Délután egyik ismerőscénél járt, akiknek elmondotta, hogy délután kényeg édesanyja sírjára a kerepesi temetőbe és ott öngyilkosságot követ el. Az elűtött urasszony alacsony, őszes haja, eltűnéskor fekete blúz és sálleltek aljait viselt. A ronduőség megindította a nyomozást.

— Szüreti mulatság... Kisasszony napjára megkezdett a szüreti a Zuglóna. Igaz, hogy csak szüreti mulatság alakjában, de nem baj. Nekünk pestieknek így is jó. Arvadányhajas legények, prusziások leányok ültek a kocsi, a szőlőfűtökkel díszített oblitát boroshordó körül. A menet élén szélesűtű mecklenburgi lovon egy fiatal legény kintlök. Majd az inai szakadnak, úgy szétfeszülnek a lábat a széles lovon. Megérkeznek a földszintes kocsmához elő. Nagy viháncolással ugrálnak le a kocsi, a fiatal legény lemaszik a ló hátáról és nyújtogatja elgémberedett tagjait.

A hölgyek egyike, miatt a társaság leköszökött, olvasni kezd a kapufára kiakasztott állapot.

— Istenem, — kiált föl — ezerszáz a bor!

Vendéglő! — ordított egyik fiatalember torkaszakadtából — tegnap még ezerkészt volt a bor!

— Hja, mára emelkedett az ára! Feleli büszkén a korcsmáros.

— Vissza az egész — rendelkezik a fiatalember — más kocsmába megyünk!

Ismét felszállnak a kocsi. A lovas legény mélyet sóhajt és olyan keservesen kapaszkodik föl a ló hátára, mintha az akasztófa alá állna. Elindulnak ölesőbb korcsmát keresni.

Igy fest a szüreti mulatság anno 1923.

Egy villamosjegy ára a felépti díj a Magyar Faluba. Ezzel a pompás ötlettel tették lehetővé Könyvet és Bérczy igazgatók, hogy a Magyar Falu pompás mulatóhelye a közpösztalay és a tisztviselők egész légiója olesó szórakozást találhassanak. Eppen ezért mindez este telt ház mulat a Magyar Faluban.

Ykohanában elpusztultak a konzulátusok. Londonból jelentik Nagasakin keresztül, hogy a földrengés és a tűz elpusztította valamennyi konzulátust.

Koldusfalva — Nagyváradon. Radikális módot választott Nagyvárad városa a koldus- és csavargókérdés megoldására: koldustelep létesít a közeli Ós közszérgben és ide helyezte el a város összes koldusait és csavargóit. Az itt elhelyezett munkaközpontok kénszormunka vár, míg a munkaközpote mekről a város fog gondskodni.

TROCADERO Ferenczy Károly, Kőváry Gyula Mészáros Giza rövid vendéglője Felhő R., Kende M., Kmochné, Szuchányi Éva és a szeptemberi műsor variété slágere Kezdetre 9 órakor Záróra 5 órakor

Ha Ön házat, telket üzletet venni vagy eladni akar, ne mulassza el folkeresni a Szilágyi irodát ahol minden időben találhatja szerkesztőjét, úgy véteinel, mint eladásnál. Helyben és környéken gyönyörű családi házakat beköltözhetőséggel, mesebéli forgalmas üzleteket hol gond nélkül tisztességesen meg lehet élni munka után. Fővilágosítási díjtalanul adok Szilágyi, Rökk Szilárd-utca 23. Telefon: József 138-30

A HÉT KÖZGAZDASÁGA

Földrengés a tőzsdéken

A japán katasztrófa és az olasz-görög konfliktus az egész világ értékétörséjét ellanyhította — A realizációs léz fokozta az árfolyamcsúszásokat — Mit várhatunk az e heti üzletmenettől?!

A világtörténelemben is páratlanul álló természeti katasztrófa, mely Japán nagyhatalmi állását is vitásá teszi, az egész világ gazdasági gépezetét olyan bombát vetett, melynek kihatása egyelőre még kiszámíthatatlan, de súlyos nyomai már érezhetők. Ugy az európai, mint a tengerentúli országok tőkeérdekeltségei horribilis veszteségeket szenvedtek Japánban a mintán a föld- és tengerrengés okozta károk eddig pontosan fel nem becsülhetők, a londoni, párizsi és newyorki tőzsdéken pánikszzerű balsem-ben nyertek kifejezést. Oriási angol, francia és amerikai tőkék semmisültek meg a japán katasztrófa kataklizmájában s az elvesztett befektetések most a máshol elhelyezett tőkék visszavonását vonják maguk után.

Az olasz-görög konfliktus az európai piacokon érzéti megsemmisítő hatását, mert

egy újabb európai háború veszedelme a spekulációt a legnagyobb óvatosságra készteti s a realizációs hajlandóságot erősen előmozdítja.

A világtőzsdén átrobogó balsem irányzat nem lehetett hatástalan a budapesti piacon s így az elmúlt heti üzleti lanyhaság legnagyobbbrészt ezekből a momentumokból táplálkozott.

A spekuláció fokozott rezerváltságához nagyon hozzájárult a magyar külcsön tőpitymizisztikus megtörlés is, mely a gyengébb kezek agasszámjainak sürög feloldáshoz vezetett. Nem kis szerepet játszott még a lanyha irányzat kialakulásában a közpénz kamatlábának mértékében felszökötése, mely a hitelben dolgozó spekulációt gyökeresen támadta meg.

A bécsi s berlini tőzsdék lanyhasága a magyar papirosok tömegét zúdít

totta Budapestre, melynek amúgy is gyenge ellendállóképességét teljesen megtörte ez az infláció s még jobban kelmélyítette az árfolyamok lemorzsolódását.

A gyenge kezek megriadása s külföldi papirinfláció természetesen legyöngyítette a piacot s így az árfolyamok lemorzsolódását a legnagyobb megerőltetéssel sem lehetett megakadályozni.

Mindenek ellenére a piac láthatólag bizakodó maradt s egészen bizonyos, hogy az olasz-görög konfliktus békés elintézése a budapesti tőzsde megerősödését fogja eredményezni. Most már csak az a kérdés, hogy ez a külpolitikai feszültség mikor oszlik el a tőzsdékre nehezebb depressziósság mikor enged nyomástól.

Ez időpontig a pesti piac lanyhasága nem változhatik meg.

Feltűnő volt mindesetre a bankpátrnák nagyarányú lemorzsolódása, ami annak a jele, hogy a budapesti tőzsde tőkésessége nem áll arányban az azal forszírozott árfolyamfelszökötéssel, melyet az értékek manasztálói a legutóbbi tőzsdénapokon produkáltak. A mindjában érkező pénzárszék a legkisebb incidensnél veszedelmesen érzéti káros hatását.

Mután a realizációs készség a pesti piacon egyrészt exorbitív eladásokkal még átátamasztott s tudniunk ezek a kénysereladások még a mai tőzsdén is folytatódhatnak, annak ellenére, hogy a szombati és vasárnapi naginforogalom igen bizakodó hangulatban bonyolódott le, s mindenre inkább pénzárszék volt, mégis a mai nap tőzsdéjétől erős szilárdulást nem várhatunk. Bankkörökben a pértéki tőzsdénapot, viszont már a szilárdulást jegyében látják.

Zürich: Budapest 0.03

Zürich, szeptember 8. (Cosmogrophique.) Devizamegyezés: Párizs 31, London 2520, New-York 56575, Milánó 24, Berlin 0.00014, Bécs 0.0078%, Szófia 545, Prága 1660, Varsó 0.0022, Budapest 0.03%, Bukarest 250, Belgrád 578%.

Zürich, szeptember 8. (Wiener Amüliche Nachrichtenstelle.) Devizaszárlat: Párizs 31, London 2522, New-York 556, Milánó 2410, Hollandia 21850, Berlin 0.00014, Bécs 0.0078 és 1/2, Osztrák bélyegzett 0.0079, Szófia 545, Prága 1660, Varsó 0.0022, Budapest 0.03, Bukarest 250, Belgrád 587%.

A Francia-Magyar Bank megalakulása. Mint értesülünk a Francia-Magyar Bank szeptember 12-én tartja alakuló közgyűlését, amely alkalommal a francia tőkeérdekeltség képviselői is Budapestre érkeznek, hogy személyesen is jelen legyenek az alakulás aktusánál.

Kavardás a Horvát-Szlavon Jelzálogbank körül. Néhány hét óta erős kezek nagy tételekben vásárolták az addig teljesen elhanyagolt Horvát-Szlavon Jelzálogbank részvényeit. Közben az a hír terjedt el, hogy ebben a valutáris papirosban oriási fantázia rejlik, mert angol érdekeltség vonul be a Horvát-Szlavon Jelzálogbankba, mely a részvényeket Londonban is kotliróz tatti fogja. Sokan már a részvény an-

gol árfolyamát is tudni vélték s azt öt angol fontra becsülték. A részvények s híresztelésekre erős árfolyamemelkedést mutatnak fel, mert 28.000 koronáról egész 105.000 koronáig javították fel kurszusukat. Egyik közgazdasági lapunk viszont azt az értesítést hozta, hogy Zágrábban az angol tranzakcióról misem tudnak, ellenben a Horvát-Szlavon Jelzálogbank részvényei 100 dináron állanak. Kitűnő forrásból ezzel szemben a következő információkat kapjuk: Somniféle vállalkozás nem szokta folyamatosan levő tranzakcióról a saját előzőleg értesíteni. Anyai tény, hogy az angol érdekeltség bevonulása a Horvát-Szlavon Jelzálogbankba befejezett tény s az is elhatározott, hogy a részvényeket a londoni tőzsdére bevezetik. Hogy minő áron, azt majd az adott körülmények szabják meg. Zágrábban e részvények 100 dináron annál kevésbé állhatnak, mert az 22.000 magyar koronás árfolyamuk felelme, holott a Horvát-Szlavon Jelzálogbankot 70.000 koronáért még ma is erősen vásárolják.

A Bóni-részvények árelőtörése. A legutóbbi lanyha tőzsdénapokon feltűnően jól feküdtek a Leszámítolóbank érdekeltségéhez tartozó Bóni-részvények. Míg a legtöbb érték 20-40%-os árvesztéséget szenvedett, a Bóni megdupláztta kurszusát. Benfentesek szerint a Bóni árfolyamemelkedése még nem érte el a zenitjét, mert a Leszámítolóbankhoz közel álló körök még mindig folytatják a papiros forszírozott vásárlását.

emelkedése. A fapiac lanyhasága ellenére a Dunaharaszti FA részvényei kitűnően tartotta árfolyamuk, sőt csekély A Dunaharaszti FA további árnyoreségről is beszámolhat. A Dunaharaszti FA előnyös tranzakciója rövidesen nyilvánosságra kerül, melyből az érdekeltség a részvény további árelökését reméli.

Tranzakció a Marosi Petróleumban. A tőzsde elhanyagolt értékei közül a Marosi Petróleum nagrotti ki a multiheti üzletnapokon. Allitóltag közeli előnyös tranzakciók segítik a részvény további árelötörését.

A Földhitelbank új igazgatói. A Földhitelbank Rt. igazgatósága Forrai Ernő dr. helyettes igazgatót ügyvezető-igazgatói hatáskörrel igazgatóvá és Fuchs Endre helyettes igazgatót igazgatóvá nevezte ki. Az előlötteleben álló két régi, érdemes és köztiszteltetésben álló tisztviselőt érte.

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár igazgatósága folyó hó 18-ára rendkívüli közgyűlést hív egybe, melynek javasolni fogja az alaptőkének felemelését. A részvényesek az elővételi jogot az új részvényekre 3:1 arányban gyakorolhatják. Az igazgatóság egyáltal felhatalmazást fog kérni, hogy alkalmas időben további 60 millió korona összenértékű részvényt bocsásson ki. Amint orisülnék, terve vetétt, hogy a folyó hó 20-tól 20-ig átreendő új részvények, amelyek már a folyó év osztalékában is részesülnek — 40.000 koronán minden kannt és kötségg felszámítása nélküli bocsáttassanak ki. A részvénytöke emelése a takarékpénztárral szorosabb kapcsolatban lévő svájci pénzszóport bevonása mellett fog történni.

A Belvárosi Takarékpénztár Rt. tegnapi megartott rendkívüli közgyűlése elhatározta az intézet alapitőkének felemelését 200 millióról 500 millióra olyformán, hogy elsőelőben a 400.000 darab régi részvénynek eddigi 500 korona névértékét a tartaléklapra terhőre egyenként 1000 korona névértékre felbőgődi és az így előálló 400 millió korona alapitőkét 500 millió koronára emeli fel. Az új részvényekből 200.000 darabot a régi részvényeknek ajánl fel 2:1 arányban 8000 korona árfolyamon, míg a további részvény mennyiséget az igazgatóság a közgyűléstől nyert felhatalmazás alapján lényegesen magasabb árfolyamon fogja értékesíteni. Az elővételi jog e hó 7-től 15-ig délután 3-6-ig gyakorolható.

A Kereskedelmi Hitelbank hitel-emelése. A Magyar Kereskedelmi Hitelbank mai igazgatósági ülése elhatározta, hogy szeptember 15-ére rendkívüli közgyűlést hív egybe, az alapitőknek 100 millióról 200 millió koronára való felemelése tárgyában. Az összes részvényesnek a régi részvényeknek ajánlatnak fel.

A Mercur tőkeemelése. A Mercur Váltóüzlet Bészvényársaság szeptember 5-én tartott rendkívüli közgyűlése elhatározta az alapitőknek 200 millió koronáról 500 millió koronára való felemelését. Az új részvények 1:1 arányban új részvényenként 3000 koronáért ajánlatnak fel a régi részvényeseknek. Az elővételi jog szeptember 7-15-ig bezárólag az intézet főpénztáránál délután 4-6 óra között gyakorolható.

A Mezőgazdasági Nagyzemek Rt. szombaton tartotta alakuló közgyűlést az Angol-Magyar Bank helyiségében. A vállalat, mely kötmilliórd alapitőkével alakult meg, célul tűzte ki a mezőgazdasági érdekeknek minden tereen való előmozdítását, különösen a mezőgazdasági iparosítását és az ehhez szükséges eszközöknek előteremtését belföldi és külföldi tőke segítségével. Az előzetes tárgyalások eredményeképpen a társaságnál jelentős angol tőke is érdekeleván, amellyel kapcsolatban egy angol testvérvállalat létesítése elhatározott ténny. Az angol társaság legközebb novemberben fog Londonban alakulni. Az igazgatóság tagjai a következők: Károlyi Imre gróf (elnök), Kluen-Héderváry Károly gróf, Krausz Elnon, Wenckheim László gróf (alanelnök), Csirák György gróf, Csirák László gróf, Fáy György, a Nádasdy gróf uradalma kormányzója, Fesztelék György gróf, Fuchs Artur, Hajós Kálmán dr., Mesterházy Ernő dr., Országh Róbert, Pallavicini György őrgóf, Réncser Ti-

bold, a Pannonhalmi apátság József-kormányzója, Somssich Miklós, Studinka Elemér dr., (vezérigazgató), Széchenyi Péter gróf, Téry Béla, Wenckheim József gróf, Wenckheim Pál gróf, Wittmann Ernő dr.

A Haltenyésző tőkeemelése. A Haltenyésző és Halkereskedelmi Rt. alapitőkét 120 millió koronára emelte és egy régi részvényre két új részvény, darabonként 5000 koronáért szeptember 12-ig a Magyar-Olasz Banknál kiváltható.

Sátori Mór Egyesült Gipsz-, Műtrágya- és Vegyszeti Gyárak Rt. Az 1880 óta fennálló Sátori Mór budapesti cég az emilitett név alatt részvényirtaságáá alakult át, 150 millió koronára alapitőkét. Az igazgatóság tagjai: Sátori József nagyparos, Sátori Ferenc nagyparos, Sátori Ernő, a Rimamónny-Salgótarjánai Vasmű Rt. igazgatója, dr. Hilb Jenő nagyparos, Ribáry Mór, a Fonolára Általános Biztosító Rt. vezérigazgatója, Fischer Pál nagyparos, dr. Makai Odón ügyvéd.

UNGHVÁRY LÁSZLÓ FÉLE

FAISKOLA, SZŐLŐ ÉS BORGÁZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG CZEGLÉD

Szállit: októbertől-áprilisig mindennemű gyümölcsfát, díszfát, díszserjűt, rózsát, évelővirágnövényeket, gyökereket és sima szőlővesszőt stb..

Tőkertészeti iroda és személyes megrendések ellátási helye

BUDAPESTEN:
IV. FERENCHEZ TERE 3. FÉLEM. 14
TELEFONSZÁM: HUSZÉK-57
Kérje nagy képes árajegyzékünket!

Békeffi-Boross

kabaréja az Imperáliában

VII. Rákóczi út 80. — Telefon: József 90-40

Fellépnek:

Boross, Súlyom Janka Békeffi, Antal Erzsé, Nagy Mária, Pethes, Pártos, Heltzei, Mátrai, Dózsa, Eleki stb.

Pénztár: reggel 10 órától egész nap!

Zoltana és Kindlow

klasszikus táncjátékok

és a szenzációs szeptemberi műsor a

Tabarin

ban, VIII. Rákóczi út 63

Telefon: József 21-16

Fehérbútorok, konyha, előszoba, hálószoba, csakis előrendelők, szalonok, mátrók, alkalmi áruok Freiler asztalosmesterrel, VIII. Erdővári uca 1. szám. Telefon: József 25-7

Világ-szencsés

Bútor 150.000 K-tól

abaditók, konyhák azon stb. Vörösmarty u. 17. batorgyári lerakati

PHÖNIX FOGORVOSI LABORATORIUM

elsőrendű békeanyagból készült fogtechnikai munkát

versenyen kívüli áron.

Munkákat precíz pontosággal hazaszállítjuk. Arajánlat kívánságra

Telefón: József 108-12. Budapest, VII. ker., Klauzál-tér 10. szám

SZÍNHÁZI HÉT

gyerünk vezérem, mert sietek...

— No hallja, még maga haragszik. De azért se baj, már kezdem is. Hát tudja, a múlt héten a közönség körében erősen tartotta magát az a hír, hogy Both Klári megvált az Unió színházaitól, mert a „Jégesap”-ban, amely tudvalevőleg a Belvárosi Színház első darabja lesz, nem ő kapta meg a főszerepet, hanem Titkos Ilona. A „jól értesültek” már azt is tudták, hogy Both Klári a Renaissance Színházhoz szerződik. A hír eljutott a hatalmas Vezér, Beöthy félrehozta, aki magához kérte a művésznőt és hosszú ideig tárgyalt vele. A tárgyalásokról a párdzsetőn aztán keresztül semmi sem szivárgott ki, de Both Klári aznap délután hatórányig megdöglött a távozásának hírért, sőt másnap már kommuniqué jelentette, hogy a „Jégesap”-ról főszerepét Both Klári játsza.

— Mondja maga mindentudó, min kagcagolt a minap az Andrássy úti színházban, amikor a „Pajkos Grizettek” című darab ment a színpadon?

— Azt is elmondom. De jól fogja meg a fejtét, mert beleszédül a sokféle variációba. Hát elsősorban azt kezdem, hogy a „Pajkos grizettek” egyik főszerepét Sárosy Mihály játsza az Andrássy-úti Színházban, de mivel aznap este a Magyar Színházban a „Kovácsné” ment, amelyben tudvalevően Rátkay is játszik, tehát a Királyi Színházban Rátkay szerepét átvette Sárosy. Az Andrássy-úti Színház Sárosy helyett megkapta Ihászt, de mivel a darabban Ihásznak inas szerepe van, tehát az ő szerepét oda kellett adni Székely Lajosnak. Maga azt hiszi, hogy a körforgalomnak már vége van? Téved. Most jön a java. Mivel a „Pajkos grizettek”-ben Abonyi Tivadar is játszik, de játszik a „Kovácsné”-ben is, tehát Lengyel Józseffel helyettesítették. A három helyettes közül azonban kettő egy szót sem tudott szerepéről. Ihász személyesítette tehát mindahármat. Ő kérdézet és ő felelt és mindhárom énekszámát ő énekelte el egyedül a színesek legnagyobb mulatságára. Ezzel a „Kovácsné”-val egybekötve is sok baj van. A minap például elfelejtkeztek arról, hogy Uray már elment a színházról és a helyét nem töltötték be. Őt percel a függöny felgördülte előtt vették csak észre, hogy Uraynak nincs helyettese. Beugróval kellett hát gondoskodni. Mindjárt akadt is vállalkozó, egy fiatal szíves, Vándornak hívják, aki öt perc alatt készült el nagyon derekasan Uray szerepére. Nem csoda azonban, hogy az Unióék ilyen feltevéseknek, amikor minden feltevéstől az új darabnak, az „Első Fanny”-nak szánják. Faragó, a szerző és Rátkay a főszereplő éjszakai töltenek együtt és spekulálnak, mit hogyan lehet még jobb lenni.

— Még mindig azt beszélik, hogy Törzs visszamegy a Magyarba. Erőtt mit tud?

— Egy szó sem igaz. A valóság az, hogy Törzs Jenő havi tizenkét-széri felleépést kétféle 200.000 korona fizetést és a bevetelt egy százezredét kapja a színházról. No, már most ugyanennyit ajánlott fel neki Beöthy László arra az estre, ha visszaszerződik az Unióhoz, sőt a Belvárosi Színház igazgatói tisztjé

is felajánlották neki. Aki azonban Törzs Jenő jellemét ismeri, jól tudja, hogy Törzs ezerszerre jobb ajánlatért sem tud szerződést szegni. Hiszen ő is azok közé a kevesek közé tartozik, akik még soha sem állottak a fegyelmi bíróság előtt.

— Mi volt az a nagy vigédség a Tökés-étteremben?

— Nem tudja? Gallai Nándor kis-lányának, a kis Gallai Katónak ünnepezték harmadik születésnapját. Valóságos villágraszóló mulatság volt. Az ünnepeket D. Arrigo Kornél köszöntötte fel. A kis Kató annyit ajándékolni kapott, hogy egy külön konfliktus kellett haszonszállítani a porcellán babákat.

Két premier

Első csemetés

Hennagulin és Coelus a Vígsházban

A szombat reggeli lapok a pénteki főpróbára nyomán már bővebben kommentálták a Vígsházban szombat esti udonságát és így reánk csak az a könnyű feladat hárul, hogy ténylegesen post festa megállapítsuk az „Első csemetés”-nek sikerét. A közönség — de még nem az igazi vígsházai premier-közönség — sok színté kaegással és meleg tepsel fogadta az udonságot, amely bár minden jelenetében másan viseli az ezerszeresen levezegazott mesterségek igazolói bélyegét, mégis... mégis... nemcsak meséjében, hanem meseszövevényében is gyakran emlétkünkbe juttatja az elv-nülének szomorú érzetét.

Az előadásról azonban csak a legtel-jesebb elismerés hangján emlékezhetünk meg. A mai est sikerének országrésze a színeseké, akik mind egyelő-egyig toholsági legjavát nyújtottak alkü-tákkal. Makay, Gyöngyösi, Tanay, Góth, Szerényi és a többiek múltán rá-szalágtak arra a forrá, zajos elismerés-re, amellyel a közönség honorálta pompás játékukat.

Navarrai Margit

Bemutató a Magyar Színházban

Szombat este új darabot adtak a Magyar Színházban. Fodor László, akit a közönség számos, igen sikerült témá-járól és elbeszéléseiből már régebben ismer és kedvel, átsátétl a hálálatlan operette-librettó-rész teréről az irodal-mibb vígjáték-írásra és első szárnypró-bálgatásának eredményét szombaton be-sátotta halgatóságának ítélőszéké elé.

A fiatal szerző a premier alkalmából egy színházi műsor-újságban elhelyezett nyilatkozata szerint vígjátékával azt szerelto bejelenteni, hogy egy startoló fiatal szerző, aki komolyan veszi a színpa-dot és talán messzebbmenő programja is van, pályájának kezdetén minden egyéb előtt arra törekedett, hogy a drámaírás mesterségéből részét, a to-vábbi fejlődés egyetlen feyvezetést, töle telhetően becsületesen és lelkiile-mreteresen megtanulja. Szép és őszinte nyilatkozat, amely nemcsak a vall. Csak az a kár, hogy a „Navarrai Margit” nem mindenben igazolja szerzőjé-nek előbbiekben hangzottait, „törekvé-seit”. De szolgálaton számára vígasz, hogy pályája kezdetén első startja va-ralán könnyedséggel sikerült és — bár nem az avatottság kitérésével, hanem csak a tisztességes akarák nekliradom-sával indul a nemes versenynek — mégis oly sok jót és okosat ígér, hogy fel-tétlenül bizalommal kell nézünk Fodor László jövő fejlődése elé.

A darabban, mely Párizsban és környékén játszák, egy ős-miniszteri család egyik gyámoltalan tagját a nász éjsz-káján és még mindig hajdani hitvese mellől elhívta a politika a miniszterle-néki székbe és az a tedd-ide, tedd-oda legény apró-cseprő bugdacosolások és tártnések, színes, érdekes és kevésbé érdekes jelenetek után ismét leomlik a szerkesztésre a ház-kandalónál a szer-lető hitves sokatörő szoknyája mellé. Valami olyasfélé esendül ki homályosan az egész jétkéből, hogy a politika furesz mesterség, amely hivatolt egy-egy peronyi muló sikerért gyakran a családi boldogságunkat kívánja cserébe és ezt az áldozatot megköveteli még akkor is, ha az új politikai fenomén kormányzati

programját tulajdonképpen a hitvese találta ki asszonyi ésszel és asszonyi ér-zőssel.

A darab szereplői közül különösen Tóth Pécske és Baróti József teljesítették tükéletesen feladatukat és elősorban ők vitték sikerre a „Navarrai Margit”-ot, amelyet a bemutató közönsége egész es-tén át tüntető nagy meleg szövezzel hallgatott, kacagott és tapsolt végig. A többiekről? Vajjon Elk ők és merre van hazájuk... *echó.*

RÖVID HIREK

KLEOPATRA GYÖNGYE

az új Strauss-operett címe, amely Bécsben, a Carl-Theaterben kerül színpadra.

HEGEDÜS GYULÁNE

betegesen fekszik Máriabesnyőn, PETHES SÁNDOR leeszoródott a Boross-Békéffy-kabaréhoz.

A LÉTMINUMOT

már megállapították az igazgatók és színesek szövetségének kiküld-töit. Az új szezonban a körlista 180.000, a színesek 200—220.000, a zenésze 310—350.000 koronát kap.

AZ APOLLÓ-SZINPAD

mégis szerveződik és volt tag-jainak már kiküldte a leveleket, amelyekben szerződéstési tárgya-lásra hívják két öket. Az Apolló október elején nyit két helyisé-gben, a Belvárosban.

SALAMON BÉLA

megvált a Intim-Kabareét. Az átalakított kabaré október el-sején nyit.

A Vígsházban jövő hetét természe-tesen a legfrissebb udonság, az „Első csemetés” dominálja, amelyet a hét öt estéjén adnak. Kedden a „Négy traktó”, Lakatos László pompás vígjátéka kerül színpadra. Pénteken jászssák először ebben a szezonban a „John Gabriel Bork-mann”-t, Jösen remekművét. Gomba-szögi Frida az alkalmossal lép fel elő-ször. Vasárnap délután a „Zsivány”-t adják.

A Jégesap bemutatója. Jövő szom-baton mutatják a Belvárosi Színház-ban. Zilahy Lejos a „Jégesap” című bo-hózatát Bóth Klárával, Dalibukát Loná-val, Hahnel Arankával, Z. Molnárral, Kabossal, Hegedűssel, Szegheóval és Somlárval a főszerepekben. Az előadást másnap, vasárnap megismétlik. A bemu-tatóig hátfőn és estőtrőkökn Titkos Ilona és Somlay fellépéssel a „Kékszakál nyolcadik felesége”, kedden és pénteken Rákosi Szidi vendégléttelével a „Sári bíró” kerül színpadra. Szerdán a „Névtel-ek” című drámanak lesz a 25-ik elő-adása. Jövő vasárnap „a buta embert” adják 3 órákor mérsékelt helyárakkal.

Szombaton mutatja be a Magyar Színház Fodor László Navarrai Margit című vígjátékát. Az udonság a jövő hé-ten hétfőn, szerdán, szombaton és jövő vasárnap szerepel a műsorban. Kedden és pénteken Beöthy László nagysikerű „Ko-vácsné”-ját, esőttrőkökn Vajda Ernő mu-latságos vígjátékát. A válogóper hőly-gé” adják. Jövő vasárnap délután az „Orléáni színesek” lesz első délutáni elő-adása, a címszereplő most is Darvas Lili lesz. A délutáni előadások 5 órákor kezdődnek mérsékelt helyárakkal.

A Városi Színház következő heti műsorán a zeneirodalom legnépszerűbb remekel szerepelnek. Hétfőn a Pillangó-hisszony, kedden Szévtalú borbély, szerdán A színdarab, esőttrőkökn Faust, pénteken Ripopté, szombaton Az ál-arcsból, vasárnap este Mignon. Jövő vasárnap délután a Hamburgi meny-asszonyt adják Viola Margit vendég-gel, a szegedi primadonnával a főszerepben.

A Renaissance Színház legújabb sikere, az „Onagyságok két férje”, Felix Gandera páratlanul mulatságos bohózat Mészáros Gizával, Buzságyval, Harsányival a főszerepekben kedden, esőttrőkökn és szombaton „A trónörö-kös”, Vajda Ernő nagysikerű drámája hétfőn, szerdán, pénteken és vasárnap este szerepel a Renaissance Színház jö-vő heti műsorán. Jövő vasárnap dé-lután a „Végállomás” kerül színpa mérsékelt helyárakkal.

után a „Marinka, a táncosnő” kerül színpadra.

A szépasszony Kocsis 75-ik elő-adása. Harmadszor jubilál a jövő héten vasárnap Rajna-Czobor nagysikerű operettje, a „Szépasszony kocsisa” a Raha Lujza-színházban. A kitűnő operett, amely minden este műsorban van, változatlanul tölti házakat vona, a közönség minden este tetszősével és tapsal fogadja kedvenc szereplőit: Somogyi Nusit, Vályi Ilonát, Ötvös Gittát, Lászlót, Szirmaist és Tamást. Jövő va-sárnap délután a 200-ik előadásán tul is a nagy népszerűségű „Eli-fitt” adják 8 órákor mérsékelt helyárakkal.

Az Andrássy úti Színházban esőttrőkökn, e hónap 13-án mutatják be a szezonnyitói új műsort. A gazdag műsorban operett, vígjáték, bohózat és tréfa váltakozik kitűnő magánszámok-kal. A darabok: Claude Terrasse ófrancia lovagkórbeli operettje, „Faltörő-kos”, Nádás Sándor „A boatóly” című bírósági tárgyalása, Mörzsig Zeigmund pa-rasztvígjátéka, a „Kvitt”, Szentes Béla kacagatót terézvárosi legendája, „Az örökség”, Zégon István kisvárosi története, a „Káldy-pipa” és Marton István mekapó életképe, „A nagyapa”. A „Lilla” című poetikuss zenés képet Német Juliska adja elő. Új magánszám-maikban Berky Lili, Kökény Ilona, Bán-óczy, Gózon, Hegyi Bócsi, Hámosi Margit és Leikes Margit lépnék fel. A bemutatóig, a 100-ik előadásán tul is telt házakal vonzó: Cirkusz, A pajkos grizettek, stb. kerül színpadra. Jövő va-sárnap délután az új műsort adják fél-negy órákor mérsékelt helyárak mellett.

Honthy Hanna, Rátkal és Latábar vasárnap délutáni előadásán nagyszerű szerepeket Honthy Hanna, Rátkal és Latábar jászssák. A többi szerepet is ugyanazok adják, akik az esti előadás-on játszóttak.

A Sarga kabát utolsó hete. Faragó-Nádor „Első Fanny” című daljátéká-nak bemutatója előtt a jövő héten utó-jára adják Lehár „A sarga kabát” című operettjét, Honthy Hannával, Kará-csonyi Ilivel, Rátkával, Latábarral és Ihással a főszerepekben.

Az Uránia nagy műsora. Két hata-lmas filmet mutat be most az Uránia; a szenzációsan érdekes esztétikusan (Nanouk) és Aki kétszer el címmel egy amerikai társadalmi színművet. Az esztétikailag már közöltünk ismertetőt, oly látványtölt „nyugt” ez a kép, melyhez hasonló még nem jutott el hozzánk. Az Uránia másik műsordarabja (Aki kétszer el) egymagában is külön attrakció. Óriási tengeri viharral kezdődik, amelyben hajó pusztul el emberesztől. Ebből a tengeri katasztrófából kerül ki a romantikus történet egy főúrról, akit el-vezetnek hisznek. Az amerikai film-művészet kiváló produktuma ez a film. Az Uránia e kettős filmet a legnagyobb sikerrel aratja. Az előadások 5, 7, 9 és 10 óra 10 percek kezdődnek.

A Mozgóképek Otthon páratlan sikerű vígjáték-premierjét Augustia királyi főhercegnyszon, Zsófia királyi főhercegnő, Magdolna királyi főhercegnis asszony és József Ferenc királyi főherce-g ur öntöcségek is végignézték és spontán közvetlenséggel kijelentették: „szaral mulattak a nagyszerű műsor-on”.

Nanouk, az eszkimó — az Uránia-ban.

A Mozgóképek Otthonban naponta esznyi ember megy el a pönziátról egy nékül. Igen ajánlatos a jegyekről előlvetben gondoskodni. A nagyszerű műsor: Zoro Huruval „Az ausztráliai menyasszony” című bulizsák vígjáték 5 felvonás, Douglas Fairbanks-el a „Madárember” című 5 felvonásos kalandos vígjáték stb. (5, 7, 9).

Az Uránia-ban: Nanouk, az eszkimó. A Kert-mozl nagysikerű vígjáték-műsora: Zoro és Huruval „Az ausztráliai menyasszony” 5 felvonásos dán vígjáték, Douglas Fairbanks-el a „Ma-

IMPERIAL GRIBB
VII. KERÜLET, RAKÓCZI-UT 60. SZÁM

Zongoránál:
Prof. Rakowianu

ROYAL ORFEUM
Sylvester Schffer
teljes variété műsora
Délutáni előadás kezdete fél 4, este fél 8 órákor

VASÁRNAPI SPORT

Az MTK legyőzte az osztrák bajnok csapatot

MTK-Rapid 2:0 (1:0)

Zenfolásig megtelt nézőtér előtt zajlott a két bajnokcsapat őszi találkozója. Az MTK tavaszi sulyos veresége még élénk emlékezetben volt mindeneknek is így a futballrajongók különböző feltevésekkel néztek a küzdelem kimenetelére. Voltak, akik biztak az MTK nemzetközi mérkőzéseken mutatott formájában.

Az MTK választ és Rapid támadással indul a játék, azonban Rapid II. szerez és labdáival Jany megszűkíti, beadását Molnár egy lépcsőre a kapusba lövi. A Rapid is támadással válaszol, mert a kitűnő formában játszó halvesora az MTK terfelére tereli a játékokat. Het perces Rapid főnyer után a kék-fehérek is felnyomulnak és Braun szabadrúgását Molnár hajszálhíra kapufőké fejeli. A kapus érinti a labdát, de a kezer megakad a bécsei védelemnél. Az MTK főnyer lassan kidomborodik és ez szemből-szemből akciókkal kezdődik meg a Rapid kapuját. Jany lefut Nadler passzával, beadását Molnár kapusból fölé rugja. Egy perccel később Braun, Molnár, Winkler II. összejáratkából Braun ölesen kapura lövi. A Rapid védelem tetetetlen az MTK csatárokkal, akik most elölükben vannak. A 15. percben siker koronázza a kék-fehérek támadását. Jany szűkíteti Siklóssy, akinek ügyes passzát Winkler II. védhetetlenül a kapu bal felső sarkába továbbítja. A gól felvilanyozza mindkét csapatot és az iram egyre fokozódik. Kuthan hatalmas lövése körül most kapu mellé és Brandstätter minden igyekezete is kevés, hogy frontba hozza csapatát. Braunt oszanyán lerugja a kíméletlenül játszó Schlosser, aki azonnal el is hagyja a pályát. Helyét Senker II. foglalja el. A Rapid úgy játszik nem előzékeny meg a jeles jobbszélső távozásával és egy perc múlva már Jany is harcoképen. Az MTK-át lát-hatóság idegesíti a bécseiek durva játéka, de még fel sem oszadtak, már Kertész II-t vizsik le a pályáról. A közönség fujtal fűtül és a botrány kitörése már csak hajezálon függ. Az MTK 9 emberrel is frontban marad és több veszélyes helyzetet teremt a bécseiek kapuja előtt, de eredményt már nem tud elérni a félidőben.

A második félidőben már lecsillapul a közönség, de a bécseiek kedélye is. A kék-fehérek ismét 11 emberrel kezdenek és már az 5. percben eredménnyel kecsegtet Senker II. lefutása, kinek éles lövést csak korner árán tudja menteni Pauler. Ezután kissé alább hagy az iram és főleg mezonnyjáték alakul ki. A 30. percben Jany lefutja az egész bécsei védelmet és beadásából Winkler II. fordulásból és kapusból gyönyörű góll rug. A gólt szólni nem akaró ovációval honorálja a közönség. Ezután a Rapid is frontba kerül, de már nem tud változtatni az eredményen.

A Rapid durva játéka eredményeképpen Gerő kiállította az első félidő végén Nitsch balhátot.

UTSE-VAC 3:0 (2:0)

Az UTSE ma ismét igazolta a jó formájáról terjesztett híreket. A VAC multibeli nagy gólarányú veresége után nem meglepetés a Vivók sulyos veresége. A mérkőzés veszélyes VAC-támadásokkal indul, de a csapatot hamar kifulladásra és önmaga által dikált iram és átengedi a támadó szerepet az UTSE-nak. Ezek élnak az alkalommal és a 25-ik percben Kojsza, a 28. percben pedig Reiserer révén két-gólt érnek el. Az első félidő 37. percében Golly (UTSE) sérülten kiáll. A második félidőben a VAC teljesen feladja a küzdelemet és az UTSE Kojsza révén már az 5. percben gólt ér el. Továbbra is az UTSE támad, de pozitív eredmény nélkül.

FTC-Töröks 4:1 (2:1)

A Töröks meggyőzően csapta volt az FTC mai ellenfele és ha a győzelem a mérkőzés elején még kétes volt is, a végén a zöld-fehérek megemberelték

magukat. Az első gólt a Töröksék érik el a 20. percben Kautsky révén. Ezután sűrű FTC támadások közben Pataky, Tóth Eisenhoffer lövései kerülnek Lantos kapuja mellé. A 30. percben Pataky kigyógyul, a 38. percben pedig Kelemen megszerezti a vezetést az FTC-nek. A második félidőben az FTC teljesen loszorítja a vasutas csapatot és Pataky majd Fuhrmann révén a 3-ik és 4-ik gólt éri el.

UTE-Vasas 4:1 (1:0)

Revanche vágyától tüzelezen lépett az újpesti csapat a pályára, hogy a tavasz folyamán a Vasasoktól szenvedett 1:0 arányú vereséget megbosszulja. A mérkőzés hatalmas irama hamar kifulladás-totta a győngye Bzikum csapatot. A

A külföldi atléták kitűnő eredményeket értek el

Klumberg, Paulen, Thammar fényesen szerepeltek

Ma tartották meg az Egyetemi Atlétikai Club őszi nemzetközi versenyének második napját. Hasonlóan nagyszámú külföldi atléta már évek óta nem indult hazai versenyen, de a legnagyobb érdeklődéssel várt számokban elmaradtak a nagy küzdelemek, mert legjobbjaink külföldön startoltak. Így a 400 és 800 méteres futóversenyeket Paulen, a világlíri hollandi versenyző könnyen nyerte Kurucz és Fixl távollétében. Talán a szövetség segítségére lehetne az egyesületeknek az ilyen esetek megakadályozására. Paulenen kívül 4 eszt atléta is megjelent a salakon: Klumberg, a göteborgi olimpiai dekaton bajnok, Thammar, a göteborgi olimpiai sulyemelő-bajnoka, Ruers ugró és Willemssen középfutó-bajnok. Közülük a mai napon az all-round-képességű Klumberg és Thammar sulyatléta szerepelt a legjobban. A mieink közül dr. Haluska távolugrása (7.06 m) és Molnár hármassugrása (14.44 m) elégitette ki a közönség érdeklődését.

Részletes eredmény mindkét ünnep versenyéről:
Magasugrás: 1. Gáspár (MTE) 180 cm. 2. Orbán (HTVE) 175 cm. 3. Klumberg (eszt.) 175.
Rudugrás: 1. Nagy Jenő (MTO) 840 cm. 2. Ewer (eszt.) 820 cm. 3. Hadházy (MOVE) 820.
400 m. síkfutás: 1. Paulen (holland)

Uzsás

A MOVE BSE vándordíjas versenye. Szépszámm érdeklődés előtt folyt le a MOVE BSE mai uszóversenye, amelynek fontosabb eseményei 4-szer 70 méteres vegyes staféta és a 10-szer 70 méteres sprintstaféta volt. A 4-szer 70 m. vegyes stafétában az elsőnek beérkező műgyemeti csapatot Kenyeri előbbindulása miatt diszkvalifikálták. Fontosabb eredmények:

4-szer 70 m. vegyes staféta: 1. NSC (Gáborfy, Bartha, Kárpáti Schlenker). 2. BEAC.
10-szer 70 m. sprintstaféta: 1. MAFPC. 2. III. ker. a. NSC.
HÖGyustaféta: 1. NSC a. csapata (Wagner, Dénes, Kraszner) 2. NSC b. csapata.
Viaspóld: III. ker. -NSC 5:0 (2:0)

Kerékpár

A TTC mai versenyének eredményei: 2x25 km. motorvezérelés derby. 1. Bartos Gy. (VII. ker.) vez. Bartos, 2. Bániczky (Kistarás) vez. Nagy, 3. Tóth (VII. ker. Szavanov).
1000 m. tereplény I. oszt. főversenyek: 1. Mazák (MTK), 20 m. előny, 2. Grim (EKE) schratch, 3. Rörich (TTC) 10 m. előny.

sulyos vereséghez hozzájárult még az a körülmény is, hogy legjobb emberük: Zatykó helyén tartalékkal kellett fellépniük. A mérkőzés végig az UTE főlényét mutatta és Jeszms, Csontos leadásából már a 6-ik percben megszerzi a vezető gólt. A félidő végéig sem a helyzet, sem az eredmény nem változik. A második félidőben az UTE 20 perc alatt három gólt ér el és pedig a 2-ik percben Jeszms, a 13-ik percben Csontos és a 20-ik percben ismét Jeszms révén. A Vasasoknak is alkalom nyílik az az eredmény szépítésére, de Himmer lövése kapufát ér s gólrá egész idő alatt nem kínálkozik alkalom.

BTC-KAC 1:1 (1:1)

A KAC támadással indul, a játék mégis a BTC-nél sikerül a 15. percben a vezetést megszerezni. Kispést a gól után fokozza az iramot és a 18. percben Öledy góljával kiegyenlít. Ezután változatos mezőnyjáték alakul ki, melynek további részében mindkét csapatnak alkalma nyílik a vezetést magához ragadni, azonban a csatárok lövőtudomány a legtisztább helyzeteket is megsemmisíti. Feltűnő volt a BTC abszolút fair játéka.

II. osztályú bajnokság:

MAFC-BAK: 0:0.
MAC-BEAC: 1:0.
Főv. TK-TTC: 2:2.
NSC-ETE: 2:1.
KAOE-Ekszeréz: 3:1.
Postás-Húso: 1:0.

feltartva nyer Parodie és Stanou ellen. F. m. 8. 16. Tot. lét: 100:300, hely: 100; 120:130:250.

V. Kétévesek handicappja. 1100 m. Madame Méro ostor alatt könnyen nyer. 2. Korax, 3. Kedvesem. F. m. 11. 16. Tot. lét: 100:530, hely: 100:210:320:370.

VI. Welter-handicap. 1100 m. Hosszas huzavona után, mit Fehér holló rakoncátlansága okozott, sikerült a start. Kikerüli nagy sulyával is könnyen nyer. 2. Bele vele, 3. Mátýásföld. F. m. 6. 16. Virgouc és Fehér holló nem vett részt a versenyben.

Lavendel II. nyerte az Erzsébet Királyné-díjat

Ötödik nap. Vasárnap.

A kellemes őszi délután zsúfolt tribünök előtt zajlott a szeptemberi meeting nyitójátja az Erzsébet királyné díj. A nagy díj előtti szokásos parádé a közönség élnk érdeklődése kiérté. A hét telivér megjelenése általános tömeg tárgya volt. Különösen tettsett a közönségnek Ricsay, F. Béla bácsi és Handful. A fogadást illetőleg bár Ricsay nyerőnek volt jelentve, különösen kimagasló esélyt egyik lónak sem adtak. Egyformán volt a közönség kedvence Ricsay, Lavendel II. és Handful, de F. Béla bácsinak s Argosnak is voltak hívei. A versenyt szép stílussal biztosan nyerte Lavendel II. Eschell a nyerőben, aki méltán sorolhatja kimagasló teljesítménye közé a klasszikus díj megnyerését. A nyerőnek jelzett Ricsaynak meg kellett elégednie a negyedik helyel.

Részletes eredmények:

I. Handicap. 1100 m.
Start első kísérletre sikerül s Corona van a frontban. Tav után Timid előv s fél hosszal könnyen nyer.
1. Timid (2½ Szabó L. II.)
2. Corona (A Pretzner)
3. Nebich (6 Schejball)

Futottak még: Fonóka. Permissiot, Szemfőles, Turán, Afonya, Bergtriede, Cigányléány. Tot: lét 100:510, hely: 100: 190, 170, 260.

II. Kétévesek versenyje. 2000 m. Barnabaha ugrik el legjobban a géptől. A táynál Janek és Esch ostor alatt a leg elkeseredettebb finist lovagolják és csak Janek művészetén mulik, hogy a nagy favoritallat megnyeri a versenyt Oskar Anton ellen. 1. Rosolino (2½ Janek), 2. Oskar Anton (4 Esch), 3. Barnabaha (6 Horváth. Futott még: Talán. Tot: lét: 100:120.

III. Erzsébet királyné-díj. 2000 m. Amint a mezonny látható lesz, Lord Newton mint vezetó lö van a frontban, mögötte Pásztoral és Lavendel II. A fordulóelőtt határozottan Lavendel II. áll az élre és könnyen bevezet F. Béla bácsi és Handful előtt. Lavendel II (2½ Esch), 2. F. Béla bácsi (4 Schejball), 3. Handful (2 Janek). Futottak még: Ricsay, Pásztoral, Lord Newton és Argos. Tot: lét: 100:380, hely: 100: 140, 160, 130.

IV. Kétévesek szeptemberi nagy handicappja 1100 m. Hosszas kísérletkezés után sikerült a start, amit főleg Planéta makrancoskodása akadályozott. Mende-Monda ugrik el a legjobban s szerzett előnyét még fokozva feltartva három hosszal nyer Maharadscha előtt. L. Mende-Monda (3 Gutal), 2. Maharadscha (8 Szabó L. II.), 3. Bihar (8½ Szokolai). Futottak még: Ciba, Borgia, Utolsó, Finale, Planéta, Sakk Matt. Barfa és Quodlibet. Tot: lét: 100:380, hely: 100:160:360:280.

V. Kétéves nyeretlenek handicappja 900 m. A rekordmezőnyű csak többszöri kísérletre sikerült elindítani. Rosnyó kapja a legjobb startot s favorit pozícióját megtartva könnyen ¼ hosszal nyer Talisman előtt. 1. Rosnyó (1½ Esch), 2. Talisman (4 Schejball), 3. Meotis (8 Müller). Futottak még: Mikl, My Pet, Hamilton, Toledo, Simonetta, Remazuri, Makra, Crieol, Vesspréna, Chicago, Dongó, Pörgöstyű, Pelas, Koczeanti, Uher Alles és Corona. Tot: lét: 100:140:170:190.

VI. Welter-handicap. 1600 m. I. Ara II. (p. Nagy), 2. Kénes (4 Hofbauer), 3. Babucez (5 Schejball). Futottak még: Pretty Mary, Melquades, Green Póter és Kénes, amely a startnál maradt rendez szokás szerint.

50.3 mp. 2. Juhász (MAC) 50.6 mp. 3. Williamson (eszt.) 52.8 mp. Juhásziól senki sem várta ezt az eredményt.

Diszkoszvetés: 1. Klumberg (eszt.) 41 cm., 20 cm. 2. Csejthay (BEAC) 40 cm., 40 cm. 3. Thammar (eszt.) 38 m., 67 cm.

200 m. síkfutás: 1. Juhász (MAC) 23 mp. 2. Pallagy (MAFC) 23.9 mp. 2 induló. Gerelyvetés handicapp: 1. Klumberg (Esztorország) 38.80 m. (előny nélkül). 2. Somfay (MAC) 55.73 m. (8 m. előny). 3. dr. Csejthay (BEAC) 52.33 m.

Távolugrás: 1. dr. Haluska (BEAC) 7.06 m. 2. Molnár (MAC) 6.81 m. 3. Klumberg (Esztorország) 6.69 m. Súlydobás: 1. Thammar (Esztorország) 13.95 m. 2. Bedő (BEAC) 13.18, 3. Bördög (BEAC) 13.12 m. 800 m. síkfutás: 1. Paulen (Hollandia) 1 p. 57.8 mp. 2. Fonyó (MTK) 2 p. 1.2 mp. 3. Willemssen (Esztorország) 2 p. 3. mp. 4. Hdrmassugrás: 1. Molnár (MAC) 14.44 m. 2. Somfay (MAC) 13.82 m. 3. dr. Haluska (BEAC) 13.12 m.

10.000 m. síkfutás: 1. Kulcsár (MAFC) 33 p. 43 mp. (10 m-el nyerve, gyenge idő). 2. Király (ESC) 33 p. 45 mp. 3. Kádár (ESC) 34 p. 58 mp. 1500 m. síkfutás handicapp: 1. Bejczy (MAC) 4 p. 12.3 mp. 2. Csejthay (M. Cs. F. C.) 4 p. 12.8 mp. 3. Nagy (BEAC) 4 p. 18 mp. 4-szer 400 m. staféta: A. csoportban: 1. MAC 3 p. 45 mp. (Walkover). B. csoportban: 1. MTE 3 p. 47.7 mp. 2. MOFE Cs. F. C. 3 p. 49.1 p. ESC.

Tandemverseny. 1. Mazák-Velvárt (MTK), 2. Pirity-Eigner (FTC).
20 km-es párosverseny: 1. Grimm-Schwarz (EKE-VII. k.), 2. Mazák-Velvárt (MTK), 3. Pirity-Eigner (FTC)

Lósport

Alagi versenyek

Negyedik nap. Szombat.

I. Eladóverseny, 1600 m. Koszónkó hosszakkal elugrik s előnyét megtartva, könnyen bevezet, 2. holtversenyben Spiducel és Melquades, f. m. 3. 16. Tot: 100:410; hely: 130:270:220.

II. Handicap, 2000 m. Ferrari vezet Derék és Búelány előtt. A forduló után tömörül a mezonny s a táv után Szelvény kivülről jöve könnyen nyer Búelány és Anyukán előtt, f. m. 9. 16. Tot: 100: 1080; hely: 100: 360: 340.

III. Kísérleti verseny, 1000 m. Start után Vica vezet a korlátnál. A táv után Répóns könnyen előre tör s feltartva nyer. 2. Vica, 3. Mikolt, f. m. 3. 16. Tot: lét 100:180, hely: 100:150:210.

IV. Kétéves nyeretlenek versenyje, 1000 m. Lieber Karl a starttól a célígg vezette

Aranyért 100...
A-nál, de még annál is többet fizetik grammonként a hirdetőt érkező...
Hirdetői díj: 1000 Ft. Hirdetői díj: 1000 Ft. Hirdetői díj: 1000 Ft.

Ne vegyen szörmebundát, raglánt, férfiruhát

Míg nem látta Schnur Henrik kirakatát, Rákóczi-út 15.

Beosztás: az „UJSAQDAK” könyvtár és nyomda r.t. körtörzvében, Rákóczi-út 15. A. Összevétel: Gencsli György.